

Dupka György

„NE ÍTÉLJÉTEK EL ...!”

Dupka György „NE ÍTÉLJÉTEK EL ...!”

**Zsidó népiptás,
antiszemita üldözés
Kárpátalján a náci
és a kommunista
eszmék nevében
(1938–1991)**

m INTER x

ISBN 978-963-9814-71-4

9 789639 814714 >

DUPKA GYÖRGY történész, író, szerkesztő,
kárpátaljai magyarság-kutató

Az egykori Ugocsa megyei Tiszabökényben született 1952. április 11-én. Iskoláit szülőfalujában és Péterfalván végezte, majd az Ungvári Állami Egyetemen 1979-ben szerzett magyar szakos bölcsészdiplomát. 1979-től a Kárpáti Igaz Szó című megyei lap újságírója. 1986–1992 között a Kárpáti Kiadó magyar osztályának szerkesztője. 1992-től az Intermix Kiadó vezetője, nevéhez fűződik a *Kárpátaljai Magyar Könyvek*-sorozat beindítása és gondozása, amely mára a 241. kötetnél tart. 2006–2008 között magyarországi egyetemi képzésen vett részt és 2008 őszén az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karán kulturális mediátor szakos másoddiplomát szerzett. 2008-tól ügyvezető igazgatóként a *Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI)* egyik létrehozója és vezetője.

1968-tól a Forrás Ifjúsági Stúdió tagjaként, majd a József Attila Alkotóközösség társelnökéeként a kárpátaljai irodalmi élet egyik aktív szervezője, helytörténeti anyagokat publikál, verseket írt, népballadákat és történeti mondákat gyűjtött.

Tisztséget és tagságot vállalt több helyi, nemzetközi és magyar szervezetben, kétszer szerzett mandátumot a Kárpátaljai Megyei Tanácsban is. Jelenleg a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közösségének (MÉKK) elnöke. Elkötelezett GULAG-kutató. A vidék magyar (köztük a ruszinság, zsidóság stb.) múltjának kutatására mestere, Váradi-Sternberg János ismert történészprofesszor buzdította, akivel közösen több helytörténeti írást jelentettek meg.

Több kutató- és tanulmányúton vett részt a pécsi Német Kör szervezésében. A kutatócsoport tagjaként felkereste Erdély, Felvidék, Délvidék második világháborús emlékhelyeit, az ukrainai Donyec-medence (Donyec és Luganszk megye), az oroszországi Urál-régió (Perm, Jekatyerinburg, Cseljabinszk, Ufa vonalon elterülő egykori fogolytáborok) helyszíneit, a megmaradt lágertemetőket. Huszonöt éves kutatói eredményeit, eddigi feltárásait, a tanulmányutak során szerzett tapasztalatait legutóbbi két-három évben kiadott munkáiban összegezte (*Szolyva a mi Golgotánk*, 2012, „*Hova tűnt a sok virág...*”, 2013), amelyek alapot képeztek a doktori (PhD) értekezés megírásához is. 2014. szeptember 19-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem történelemtudományok doktori iskolájában *A kollektív bűnösség elvének alkalmazása a kárpátaljai magyarokkal és németekkel szemben (A 4. Ukrán Front Katonai Tanácsa határozatainak végrehajtása az NKVD-jelentések tükrében, 1944–1946)* címmel megvédte doktori (PhD) disszertációját a legnagyobb minősítéssel.

Főbb elismerései: Berzsenyi-díj, 1993; Nagy Imre-emlékplakett, 1995; az MTA Szabolcs-Szatmár Megyei Tudományos Testülete a kutatással nem főhivatásként foglalkozó 1996. évi díjazottja. Az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából a Magyar Köztársaság emlékérmét kapta meg 2006-ban a korabeli események feltárásáért. A Magyar Politikai Foglyok Szövetsége „az 1956-os forradalom és szabadságharc eszméinek ápolása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként” 1956–2006 bronz emléklakettel tüntette ki. Legutóbbi szakmai elismerései: Julianus-díj (2009), Etelköz-díj (2012), a „Nemzeti Újságírást” kitüntetés bronz fokozata (2014).

A SZERZŐ FONTOSABB PUBLIKÁCIÓINAK JEGYZÉKE

- Sorsközösség. A kárpátaljai magyarok a 80-as évek végén.* Társ szerző: Horváth Sándor, Móricz Kálmán. Ungvár, Kárpáti Kiadó, 1990.
- Ez hát a hon...* Tények, adatok, dokumentumok a kárpátaljai magyarság életéből 1918–1991. Társ szerző: Botlik József. Mandátum Kiadó – Univerzum Kiadó, Budapest – Szeged, 1991.
- Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján.* Társ szerző: Botlik József. Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 1993.
- A „malenykij robot” dokumentumokban.* Társ szerző: Olekszij Korszun. Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 1997.
- Kárpátaljai magyar GULAG-lexikon. Lefejezett értelmiség 1942–1957.* Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 1999.
- Kárpátalja magyarsága.* Honismereti kézikönyv. A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia, Budapest, 2000.
- Autonómia-törekvések Kárpátalján 1918–2003.* Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2004.
- ’56 és Kárpátalja.* Hatásvizsgálat hivatalos iratok, vallomások tükrében. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára. Intermix Kiadó, 2006. Második, javított kiadás: Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2006.
- *Fogyó, gyarapodó nemzetiségek, érdekképviseletek Kárpátalján.* Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2011.
- *A mi Golgotánk. A kollektív bűnösség elvének alkalmazása a kárpátaljai magyarokkal és németekkel szemben.* (A 4. Ukrán Front Katonai Tanácsa határozatainak végrehajtása az NKVD-jelentések tükrében, 1944-1946). Szolyvai Emlékparkbizottság - Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2012.
- *„Hova tűnt a sok virág...” Időutazás az Urálba magyar és német rabok (1941-1955) nyomában.* Ungvár – Budapest, Intermix Kiadó, 2013.
- *Magyar Művészet Kárpátalján.* Kultúr- és művészettörténeti vázlat. Ungvár – Budapest, Intermix Kiadó, 2013.
- *A szovjet hatóság megtorló tevékenysége Kárpátalján 1944-1991 között.* Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2014.
- *Halottaink – 1944–1959.* A kárpátaljai szovjet népiirtás eddig ismert áldozatainak névsora. Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest, 2014.

*Elektronikus változatuk a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet honlapján olvasható: www.kmmi.org.ua

*Online hozzáférés: [http://mek.oszk.hu/...](http://mek.oszk.hu/)